

วัดไชยวัฒนาราม

สถูปาราชบุรี ณ พระราชวังบางปะอิน

วัดพระศรีสรรเพชญ์

พระนครศรีอยุธยา และปริมณฑล

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคกลางเขต 6

ถนนศรีสรรเพชญ์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000

โทรศัพท์ (035) 246076-7 โทรสาร (035) 246078

พระนครศรีอยุธยา และปริมณฑล

เหนือขึ้นไปจากกรุงเทพมหานครเพียงเล็กน้อยเป็นดินแดนแห่งที่ราบลุ่มกว้างใหญ่ซึ่งมีแม่น้ำไหลผ่านหลายสาย อาทิ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของผืนดินและทำเลที่ตั้งอันเหมาะสมจึงเกิดมีชุมชนขนาดใหญ่ค่อยๆ ขึ้นมาเรื่อยๆ มาแต่โบราณกาล ชุมชนเหล่านั้นหลายแห่งมีร่องรอยการตั้งถิ่นฐานที่ยาวนานมาตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 11 - 16 สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน พระนครศรีอยุธยาเปรียบเสมือนศูนย์กลางของที่ราบภาคกลางแห่งนี้ แวดล้อมไปด้วยจังหวัดที่ใกล้เคียงอีก 5 จังหวัด ได้แก่ สุพรรณบุรี อ่างทอง สระบุรี ปทุมธานี และนนทบุรี

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (สมเด็จพระเจ้าอู่ทอง) ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยาทรงเห็นการณ์ไกล จึงได้ทรงเลือกทำเลที่แม่น้ำใหญ่ 3 สาย คือ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก และแม่น้ำลพบุรี ไหลมาบรรจบกันในลักษณะล้อมรอบผืนแผ่นดินส่วนใหญ่ไว้เป็นเกาะ และสถาปนาขึ้นเป็นราชธานี เมื่อปี พ.ศ. 1893

ตลอดช่วงเวลา 417 ปีที่ดำรงอยู่นั้น เกาะเมืองพระนครศรีอยุธยามีพัฒนาการทางด้านผังเมือง ขนาดของเมืองและขอบเขตของเมือง จนเป็นศูนย์กลางของสังคมเมืองที่สมบูรณ์แบบ นอกจากมีแม่น้ำเป็นคูเมือง มีกำแพงป้อมปราการก่ออิฐถือปูนที่มั่นคงแข็งแรง และมีถนนคูคลองที่ตัดกันเป็นตารางเพื่อการคมนาคม การระบายน้ำ และความมีระเบียบแบบแผนอย่างงดงาม แล้วยังมีการแบ่งผังบริเวณของพระนครออกเป็นย่านต่างๆ ที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงโครงสร้างทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของบ้านเมืองอย่างชัดเจน

ร่องรอยความเจริญรุ่งเรืองทางศิลปวัฒนธรรมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการสืบทอดมาหลายสมัย ตลอดจนความสามารถของชาว

กรุงศรีอยุธยาในการปรับปรุงเอาอารยธรรมอื่นจากภายนอกเข้ามาผสมผสานให้เกิดประโยชน์แก่บ้านเมือง อาจกล่าวได้ว่ากรุงศรีอยุธยานั้นคือพื้นฐานของกรุงเทพมหานครในสมัยต่อมา

ดังนั้นคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ จึงได้มีมติรับนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาไว้ในบัญชีมรดกโลกทางวัฒนธรรม เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2534 ในการประชุมใหญ่ ณ กรุงคาร์เธจ ประเทศตูนิเซีย ซึ่งจะมีผลให้ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายที่ประเทศต่าง ๆ ได้ทำร่วมกัน

ชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและจังหวัดใกล้เคียงยังมีชีวิตที่ผูกพันอยู่กับสายน้ำ เช่นเดียวกับบรรพบุรุษ ดังนั้นไม่ว่าจะไปจังหวัดใดในปริมณฑลของพระนครศรีอยุธยา วิถีชีวิตริมแม่น้ำลำคลอง เรือนแพ และเรือค้าขายสินค้าอุปโภคบริโภคยังเป็นเรื่องที่พบเห็นได้เสมอไม่ว่าจะเป็นรอบเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยาเอง บ้านเจ้าเจ็ด อำเภอเสนา บ้านลาดชะโด อำเภอดมัย บางบาลมัว จังหวัดสุพรรณบุรี หรือริมแม่น้ำลำคลองสายต่าง ๆ ของจังหวัดปทุมธานีและนนทบุรี

ทางด้านตะวันตกของพระนครศรีอยุธยา จังหวัดที่สำคัญที่เคยมีฐานะเป็นเมืองลูกหลวงของกรุงศรีอยุธยาและมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดในทางเครือญาติกับราชวงศ์กรุงศรีอยุธยาตลอดมา คือ จังหวัดสุพรรณบุรี นอกเหนือจากวิถีชีวิตริมน้ำที่กล่าวมาแล้ว สุพรรณบุรียังเป็นดินแดนแห่งประวัติศาสตร์และโบราณคดีอีกด้วย เมืองโบราณที่อู่ทองเป็นประจักษ์พยานสำคัญที่ชี้ให้เห็นว่าสุพรรณบุรีมีความเจริญต่อเนื่องมาตั้งแต่สมัยทวารวดี ก่อนการสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นเวลาช้านาน นอกจากนั้นสุพรรณบุรียังเป็นป้อมปราการแห่งวรรณกรรมที่สำคัญที่สุดเรื่องหนึ่งของไทย นั่นคือเรื่องขุนช้างขุนแผน แม้ในปัจจุบันวัดป่าเลไลยก์ วัดแค

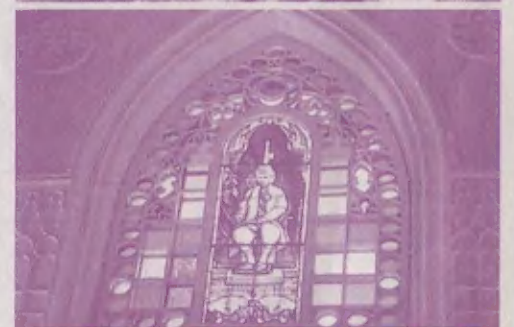
บ้านไร่ใหญ่ ฯลฯ อันเป็นฉากที่กล่าวถึงในเรื่องขุนช้างขุนแผนก็ยังคงปรากฏสถานที่จริงให้เห็นได้

เหนือขึ้นไปจากพระนครศรีอยุธยาเพียงเล็กน้อยเป็นดินแดนแห่ง “พระนอน” และแหล่งสร้างสรรค์งานหัตถศิลป์ อ่างทองจังหวัดที่เงียบสงบท่ามกลางอู่ข้าวอู่น้ำ เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์เป็นจำนวนมาก อาทิ พระพุทธรูปไสยาสน์วัดป่าโมก วัดขุนอินทประมูล วัดราชปักษี วัดสุวรรณเสวริยาราม ฯลฯ ทั้งยังเป็นที่ตั้งของแหล่งทอผ้า ทำเครื่องจักสาน ปั่นตุ๊กตาชาววัง และทำกลองน่านาชนิด

แม้ว่าพื้นที่ภาคกลางแถบนี้จะค่อนข้างขาดแคลนแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เนื่องจากภูมิประเทศเป็นที่ราบและมีการตั้งถิ่นฐานของชุมชนเมืองที่สืบเนื่องมาเป็นเวลายาวนานแล้วก็ตาม แต่ถ้ามองพระนครศรีอยุธยาขึ้นไปทางตะวันออกเฉียงเหนือขึ้นเป็นรอยต่อของภูมิภาคที่เปรียบเสมือนประตูสู่โลกแห่งธรรมชาติของที่ราบสูงโคราช ดังนั้นนอกเหนือจากพระพุทธรูปอันเป็นศาสนสถานสำคัญของพุทธศาสนิกชนโดยทั่วไปแล้ว จังหวัดสระบุรีจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนทางธรรมชาติ ป่าเขาและน้ำตกแห่งเดียวของภูมิภาคนี้ น้ำตกมวกเหล็ก น้ำตกเจ็ดสาวน้อย สวนพฤกษศาสตร์พุแค และอุทยานแห่งชาติเขาสลามล้วนเป็นตัวอย่างของสถานที่พักผ่อนหย่อนใจทางธรรมชาติซึ่งยังคงมีบรรยากาศร่มรื่นชุ่มเย็น

แม่น้ำเจ้าพระยาที่โอบล้อมเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยาแล้วไหลลงสู่กรุงเทพมหานครนั้นยังความอุดมสมบูรณ์ให้เกิดแก่งสองฟากฝั่งทางใต้ของพระนครศรีอยุธยา จังหวัดปทุมธานี และนนทบุรีเป็นดินแดนแห่งพืชสวนนานาชนิด ผลไม้รสดีประเภทต่าง ๆ หรือพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับที่ตกแต่งอยู่ตามสวนสวยทั่วไปในประเทศ ขณะนี้ส่วนใหญ่เป็นผลิตผลของเกษตรกรจากปทุมธานีและนนทบุรีแทบทั้งสิ้น นอกเหนือไปจากสวนผลไม้และไม้ประดับแล้ว ปทุมธานีและนนทบุรียังเป็นแหล่งศิลปวัฒนธรรมสำคัญของชาวไทยมาญ เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดทั้งสองนี้สืบเชื้อสายมาจาก

ชาวมลายูที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ตั้งแต่สมัยปลายกรุงศรีอยุธยาและต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ศิลปวัฒนธรรมของชาวไทยมาญยังคงแสดงออกให้เห็นอย่างเด่นชัดในงานศิลปสถาปัตยกรรมของวัดวาอาราม งานเทศกาลประเพณี อาทิ ประเพณีเป็งสงกรานต์ ประเพณีแห่ทางหงส์ และประเพณีสักบาตรพระร้อย ทั้งยังปรากฏอยู่ในงานศิลปหัตถกรรม เช่น เครื่องปั้นดินเผา และหมอนำดินเผาจำหลักลายวิจิตรของหมู่บ้านกวานอามานบนเกาะเกร็ด นนทบุรี

สถานที่สำคัญ (places of interest)

1. วัดกุเขาทอง (WAT PHU-KHAO THONG)
2. วัดหน้าพระเมรุ (WAT NA PHRA MEN)
3. เพนียดคล้องช้าง (ELEPHANT KRAAL)
4. วัดบรมวงศ์วราราม (WAT BOROMAWONG WARARAM)
5. วัดวรเชษฐาราม (WAT WORACHETTHARAM)
6. วัดโลกยสุธาราม (WAT LOKAYASUTHARAM)
7. เจดีย์ศรีสุริโยทัย (CHEDI SISURIYOTHA)
8. วัดกษัตราธิราช (WAT KASATRATHIRAT)
9. วัดไชยวัฒนาราม (WAT CHAIWATTHANARAM)
10. สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ (SI NAKHARIN PARK)
11. พระราชวังโบราณ (ANCIENT PALACE)
12. วัดพระศรีสรรเพชญ์ (WAT PHRA SI SANPHET)
13. วิหารพระมงคลบพิตร (WIHAN PHRA MONGKHON BOPHIT)
14. ค่ายขุนแผน (KHUN PHAEN'S RESIDENCE)
15. วัดพุทไธสวรรย์ (WAT PHUTTHAISAWAN)
16. วัดราชบูรณะ (WAT RATCHABURANA)
17. วัดมหาธาตุ (WAT MAHATHAT)
18. บึงพระราม (PHRARAM PARK)
19. อนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าอุทอง (KING U-THONG MONUMENT)
20. วัดพระราม (WAT PHRARAM)
21. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา (CHAO SAM PHRAYA NATIONAL MUSEUM)
22. ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา (AYUTTHAYA HISTORICAL STUDY CENTRE)
23. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจันทรมณฑล (CHANTHARAKASEM NATIONAL MUSEUM)
24. วัดสุวรรณดาราราม (WAT SUWANDARARAM)
25. ป้อมเพชร (PHET FORTRESS)
26. วัดพนัญเชิง (WAT PHANANCHOENG)
27. หมู่บ้านฮอลันดา (DUTCH SETTLEMENT)
28. หมู่บ้านญี่ปุ่น (JAPANESE SETTLEMENT)

29. หมู่บ้านโปรตุเกส (PORTUGUESE SETTLEMENT)
30. วัดอโยธยา (WAT AYOTHAYA)
31. วัดกุฎีดาว (WAT KUDIDAO)
32. วัดมเหยงคณ์ (WAT MAHEYONG)

33. วัดใหญ่ชัยมงคล (WAT YAI CHAIYAMONGKHON)
34. อนุสรณ์สถานสมเด็จพระสุริโยทัย ณ ทุ่งมะขามหย่อง (QUEEN SURI YOTHA MEMORIAL)
35. ศาลหลักเมือง (CITY PILLAR)

36. สถานีตำรวจ (POLICE STATION)
37. ไปรษณีย์หัวรอ (HUARO POST OFFICE)
38. ไปรษณีย์เดชาวุธ (DECHA WUT POST OFFICE)

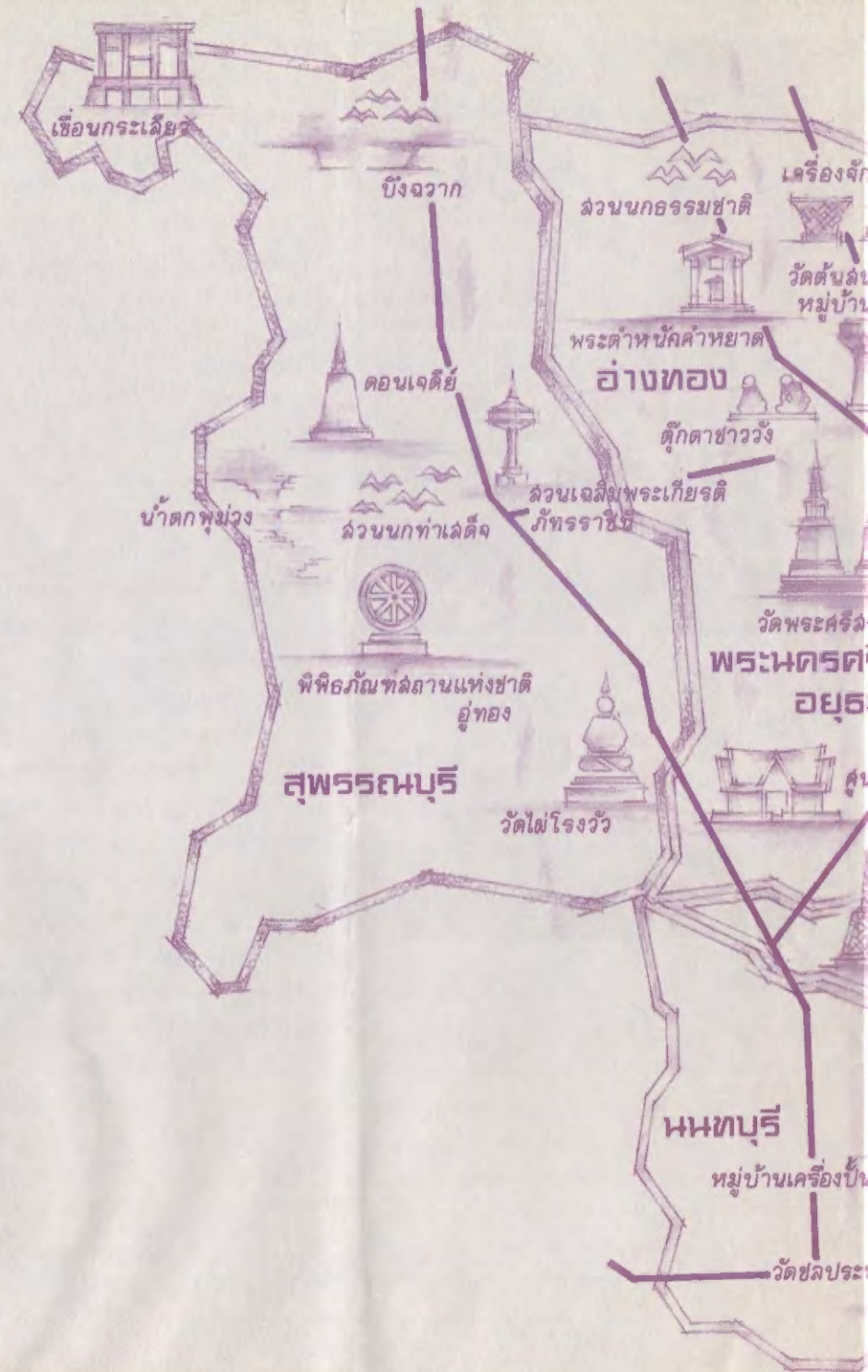
หลวงพ่อโต วัดไชโยวรวิหาร

พระพุทโธยาสน์ วัดขุนอินทประมูล

หมู่บ้านทำกลอง ต.เอกราช

อ่างทอง

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

วัดไชโยวรวิหาร อยู่ห่างจาก อ.เมือง 18 กม. ตามทางหลวงหมายเลข 32 เป็นที่ประดิษฐานพระมหาพุทธพิมพ์ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ ซึ่งสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) วัดระฆัง ได้สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 พระพุทธรูปองค์นี้เป็นที่เคารพบูชาของประชาชนในจังหวัดอ่างทองและจังหวัดใกล้เคียงเป็นอันมาก

วัดป่าโมกวรวิหาร เป็นพระอารามหลวงอยู่ที่ อ.ป่าโมก ห่างจาก อ.เมือง 12 กม. ที่วัดนี้มีพระพุทธรูปปางไสยาสน์ที่เก่าแก่มาก มีความยาว 22.58 ม. ในพระราชพงศาวดารกล่าวว่สมเด็จพระนเรศวรก่อนที่จะยกทัพไปรบกับพระมหาอุปราชา ก็ได้เสด็จมาชุมนุมพลที่วัดนี้ และได้กระทำสักการบูชาพระพุทธรูปองค์นี้ด้วย

พระพุทธรูปไสยาสน์วัดขุนอินทประมูลเป็นพระพุทธรูปปางไสยาสน์มีความยาว 50 ม. ประดิษฐานอยู่ที่วัดขุนอินทประมูล ๓.โพธิ์ทอง ต.อินทประมูล วัดนี้อยู่กลางทุ่งนา พระวิหารหักพังหมด ไม่มีหลังคาที่หน้าพระนอนองค์นี้มีรูปปั้นของชายคนหนึ่ง เล่ากันว่าขุนอินทประมูล ซึ่งเป็นนายอากรได้ยกยอกเอาเงินหลวงมาสร้างต่อเติมองค์พระ ซึ่งเดิมมีความยาวเพียง 40 ม. ครั้นพระมหากษัตริย์ทรงทราบเรื่องก็ตรัสถามว่าเอาเงินที่ไหนมาสร้าง ขุนอินทประมูลไม่ตอบ จึงถูกเขียนจนตาย วัดนี้จึงได้ชื่อว่าวัดขุนอินทประมูล

วัดท่าสุทธาวาส ตั้งอยู่ที่ อ.ป่าโมก เดิมเป็นวัดที่สร้างขึ้นมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการสงคราม การพาณิชย์ ปรากฏหลักฐานพระพุทธรูป และโบราณวัตถุสมัยต่าง ๆ สิ่งขี้เหล็กเปือกทอง ดลผดุงเครื่องถ้วยชาม อีกทั้งมีพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่งได้อัญเชิญบรรจุไว้ในพระโกศทองคำลงยาขาวดี มีความละเอียดงดงาม

มาก วัดนี้อยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาด้านทิศตะวันออก เขต ต.บางเสด็จ

บ้านบางเสด็จ (ศูนย์ตุ๊กตาชาววังในพระบรมราชินูปถัมภ์) เป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงส่งเสริมให้ชาวบ้านทำตุ๊กตาชาววังเป็นอาชีพเสริม จนทำรายได้ให้แก่ชาวบ้านเสด็จมีฐานะดีขึ้น ร้านจำหน่ายตุ๊กตาชาววังอยู่ที่ศาลาการเปรียญวัดท่าสุทธาวาส และส่งเข้ามาจำหน่ายที่ร้านจิตรสดาด้วย

วัดโพธิ์ทองและพระตำหนักคำหยาด อยู่ที่ บ้านโพธิ์ทอง ต.คำหยาด ตรงข้ามทางเข้าบ้านบางเจ้าฉ่า เป็นวัดที่เจ้าฟ้าอุทุมพร (ขุนหลวงหาวัด) ได้เสด็จมาประทับที่วัดนี้ เมื่อพระองค์ทรงผนวชครั้งที่ 2 และได้ทรงสร้างสิ่งที่น่าสนใจ คือ พระตำหนักคำหยาดไว้เป็นที่ประทับด้วย ที่ อ.โพธิ์ทองนี้มีชื่อเสียงทางด้านการประดิษฐ์เครื่องจักสาน จำพวกตะกร้า กระบาย กระเป๋าถือ ลายดอกพิรุณ

แหล่งหัตถกรรมเครื่องจักสาน

บ้านบางเจ้าฉ่า ต.บางเจ้าฉ่า อ.โพธิ์ทอง เป็นแหล่งหัตถกรรมเครื่องจักสานที่ขึ้นชื่อของ จ.อ่างทอง มีการพัฒนาคุณภาพและรูปแบบของเครื่องจักสานจนสามารถส่งออกขายต่างประเทศได้ แหล่งหัตถกรรมส่วนใหญ่อยู่บริเวณหลังวัดยางทอง

นอกจากบ้านบางเจ้าฉ่าแล้ว ยังมีกลุ่มจักสานของตำบลอื่น ๆ อีก เช่น กลุ่มตำบลทองครี กลุ่มตำบลบางระกำ กลุ่มตำบลนางพลับ และกลุ่มตำบลอินทประมูล เป็นต้น

หมู่บ้านทำกลองบ้านเอกราช อยู่ในเขต อ.ป่าโมก ริมแม่น้ำเจ้าพระยา กลองที่ทำ มีตั้งแต่กลองขนาดเล็กสำหรับเป็นของที่ระลึก จนถึงกลองขนาดใหญ่ มาก ๆ

สุพรรณบุรี

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง อยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสุพรรณบุรี (แม่น้ำท่าจีน) ห่างจากตัวสะพานไปครึ่งกิโลเมตร เดิมตัวศาลเป็นศาลไม้ทรงไทยมีเทวรูปพระอิศวรและพระนารายณ์สลักด้วยหินสีเขียวสององค์ ปัจจุบันศาลเป็นรูปก่ออิฐ มีงานประจำปีทั้งกระจาดทุกปีในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 7 ของจีน

วัดป่าเลไลยก์ เป็นวัดเก่าแก่อันตั้งอยู่ริมถนนมาลัยแมน ต.รั้วใหญ่ อ.เมือง อยู่ทางฝั่งตะวันตกของลำน้ำสุพรรณห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 4 กม. ภายในวิหารเป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อดำปางป่าเลไลยก์ เดิมหลวงพ่อดำเป็นพระปางปฐมเทศนา ต่อมาได้มีการบูรณะซ่อมแซมใหม่ และทำเป็นปางป่าเลไลยก์ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทุกปีจะมีงานนมัสการหลวงพ่อดำป่าเลไลยก์ปีละ 2 ครั้ง ในเดือน 5 และเดือน 12 ตั้งแต่วันขึ้น 7-9 ค่ำ

วัดสนามไชย ต.สนามไชย อ.เมือง ห่างจากริมฝั่งทิศตะวันออกของแม่น้ำสุพรรณ 1 กม. ปัจจุบันเป็นวัดร้างเหลือแต่ซากเจดีย์ ทางด้านเหนือเพียงซีกเดียว ซากเจดีย์นี้ใหญ่โตมาก ถ้าหากอยู่ในสภาพสมบูรณ์จะมีความสูงประมาณ 70 - 80 ม. พ.ศ. 2505 กรมศิลปากรได้ขุดแต่งองค์เจดีย์เพื่อหาโบราณวัตถุ พบเพียงแต่อิฐของคนซึ่งสันนิษฐานไว้ทางหนึ่งว่าเป็นอิฐของทหารนักรบโบราณที่เสียชีวิตในสงคราม จึงให้นามเจดีย์นี้ว่า "เจดีย์ทหารนิรนาม"

วัดพระนอนและอุทยานมัจฉา ตั้งอยู่ที่ ต.พิหารแดง อ.เมือง ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 3 กม. เป็นวัดเก่าแก่ สมัยอุทองสุพรรณภูมิ ที่ปรักหักพังแล้ว และได้บูรณะขึ้นใหม่ ในสมัยปัจจุบันมีรูปปั้นพระนอนในลักษณะนอนหงายสร้างเท่าขนาดคนจริงสมัยโบราณลักษณะเหมือนพระนอนที่เมืองกุสินารา ประเทศอินเดีย ที่วัดพระนอนนี้มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่าน ท่านเจ้าอาวาสได้เลี้ยงปลาไว้ ตั้งแต่ปี 2516 มีทั้งปลาสวาย ปลาดุก ปลาแรด ปลาตะโกก จำนวนนับแสนตัว

อนุสรณ์ดอนเจดีย์ อยู่ที่ ต.ดอนเจดีย์ อ.ดอนเจดีย์ ห่างจากตัวเมืองประมาณ 31 กม. เป็นเจดีย์ที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชสร้างขึ้นเป็นอนุสรณ์แห่งชัยชนะในการทำยุทธหัตถีกับพระมหาอุปราชาแห่งพม่า คัมพเมือ พ.ศ. 2456 รัฐบาลได้บูรณะขึ้นใหม่ โดยสร้างเจดีย์องค์ใหม่ครอบเจดีย์เดิมไว้ ทุกปีจะมีงานเฉลิมฉลองในวันที่ 25 มกราคม ซึ่งถือเป็นวันกองทัพไทย มีการแสดงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การละเล่นพื้นเมือง และการออกร้านสมโภชต่าง ๆ เป็นเวลา 7 วัน 7 คืน

หน่วยอนุรักษ์นกทำเสด็จ ตั้งอยู่ที่บ้านท่าเสด็จ ต.สระแก้ว อ.เมือง ในเวลากลางวันจะมีนกให้ชมบ้าง แต่ในตอนเย็นจะมีนกบินกลับรังให้ชมมากมาย เช่น นกปากห่าง นกยาง นกกา น้ำ นกกาน้ำ นกแขวก และนกฮั่นเป็นต้น

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ อยู่ใน ต.รั้วใหญ่ อ.เมือง บนฝั่งทิศตะวันตกของแม่น้ำสุพรรณ ห่างจากสะพานข้ามแม่น้ำประมาณ 200 - 300 ม. ถือเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองของสุพรรณบุรี มีอายุไม่ต่ำกว่า 600 ปี วัดนี้มีปรางค์องค์ใหญ่ ซึ่งสันนิษฐานว่าอาจจะสร้างในสมัยสมเด็จพระเจ้าอู่ทอง

เมืองอู่ทอง ปัจจุบันอยู่ที่ อ.อู่ทอง เป็นเมืองเก่าแก่ที่มีชื่อปรากฏในพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาว่าพระเจ้าอู่ทองทรงอพยพผู้คนหนีโรคห่าจากเมืองอู่ทอง เมื่อปี พ.ศ. 1890 ไปสร้างเมืองหลวงใหม่ คือ กรุงศรีอยุธยา ต่อมาได้มีการขุดค้นหาหลักฐานที่เมืองอู่ทองแล้วทรงเห็นว่า เมืองนี้เป็นเมืองเก่าก่อนกรุงศรีอยุธยาและร้างไปนานนับร้อยปีก่อนที่พระเจ้าอู่ทองจะสร้างกรุงศรีอยุธยา จึงเชื่อกันว่าพระเจ้าอู่ทองน่าจะไม่ได้หนีโรคห่าดังที่กล่าวไว้

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอู่ทอง เป็นที่รวบรวมศิลปะโบราณวัตถุที่ขุดค้นได้ ซึ่งแสดงถึงวิวัฒนาการของมนุษย์ยุคต่าง ๆ ที่เคยอาศัยอยู่ในดินแดนแถบสุพรรณบุรีนี้อยู่บนถนนมาลัยแมนข้างที่ว่าการ อ.อู่ทอง

พระบรมราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ณ อุบลรัตน์เจดีย์

อุทยานมัจฉา วัดพระนอน

น้ำตกเจ็ดสาวน้อย

สระบุรี

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

พระพุทธบาท ประดิษฐานอยู่ในมณฑลบนไหล่เขาสุวรรณบรรพตหรือเขาสังข์พันธคีรี อ.พระพุทธบาท มีระยะทางห่างจากจังหวัดประมาณ 28 กม. รอยพระพุทธบาทนี้ค้นพบในสมัยพระเจ้าทรงธรรม ทุก ๆ ปีจะมีงานเทศกาลนมัสการพระพุทธบาทโดยจัดปีละ 2 ครั้ง คือ ตั้งแต่วันขึ้น 8 ค่ำ เดือน 3 ถึงวันแรม 1 ค่ำ และตั้งแต่วันขึ้น 8 ค่ำ เดือน 4 ถึงแรม 1 ค่ำ

อุทยานแห่งชาติเขาสามหลั่น มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในพื้นที่ อ.แก่งคอย อ.หนองแค อ.วิหารแดง และ อ.เมือง ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2524 อยู่บนเส้นทางกรุงเทพฯ - สระบุรี (ทางหลวงหมายเลข 1) ห่างจากตัวเมืองสระบุรีประมาณ 16 กม. มีทางแยกด้านขวามือเข้าได้ 2 ทาง คือ ตรง กิโลเมตรที่ 102 และกิโลเมตรที่ 104

บริเวณอุทยานมีน้ำตกที่สวยงามหลายแห่งสำหรับที่พัก มีค่ายพัก 2 ค่าย พักได้ค่ายละ 80 คน มีบริเวณเล่นแคมป์ไฟ ค่ายพักนี้อยู่ในสวนป่าไม่ไกลจากอุทยานฯ ได้จัดเตรียมที่กางเต็นท์ไว้ให้กับ ราษฎรเสียค่าเพิ่มเติมติดต่อกองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ โทร. 5790529, 5794842

สวนรุกขชาติมวกเหล็ก อยู่ห่างจากสระบุรี 37 กม. เลี้ยวขวาไปทางถนนมิตรภาพ ทางเข้าซ้ายมือตรงข้ามกับร้านขายผลิตภัณฑ์ขององค์การส่งเสริมการเลี้ยงโคนม สวนรุกขชาตินี้อยู่ในเนื้อที่ 375 ไร่ อยู่กึ่งกลางระหว่าง อ.มวกเหล็ก จ.สระบุรี กับ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

น้ำตกสาวน้อย หรือ น้ำตกเจ็ดสาวน้อย ทางเข้าทางเดียวกับน้ำตกมวกเหล็ก เป็นทางลูกรังต่อไปอีก 9 กม. เป็นน้ำตกหลายชั้น ธรรมชาติงดงามมีบริเวณเล่นน้ำกว้างขวางและร่มรื่น

นนทบุรี

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

พิพิธภัณฑ์มนุษยชาติวิทยา ตั้งอยู่ใจกลางเมืองนนทบุรีติดกับศาลากลางจังหวัดหลังเก่า เป็นพิพิธภัณฑ์แห่งแรกของไทย แสดงเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตพืช ชีวิตสัตว์ และโบราณคดี นับเป็นพิพิธภัณฑ์มนุษยชาติวิทยา ขนาดเล็กที่น่าแวะเยี่ยมชม เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา 08.30 - 16.00 น.

วัดเฉลิมพระเกียรติวรวิหาร ตั้งอยู่ที่ตำบลบางศรีเมือง อ.เมือง เป็นพระอารามหลวงที่สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้สร้างขึ้นเพื่ออุทิศส่วนกุศลถวายแด่พระอัยกา พระอัยกีและพระราชชนนีของพระองค์ ในพระอุโบสถมีภาพเขียนฝาผนังสวยงาม ภายนอกมีลายรูปปั้นประดับกระเบื้องหน้าบันลวดลายปูนปั้นที่กรอบประตู หน้าต่างสวยงามมาก

วัดเขมาภิรตาราม พระอารามหลวงตั้งอยู่ริมถนนพิบูลสงคราม ต.สวนใหญ่ อ.เมือง ห่างจากตัวจังหวัด 2 กม. เป็นวัดที่สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา ในพระอุโบสถมีพระพุทธรูปศิลปะอยุธยา ในวัดมีพระตำหนักแดงและพระที่นั่งมุลมณเฑียรตั้งอยู่ด้วย

วัดประสาท ตั้งอยู่ริมถนนสายบางกรวย - บางบัวทอง ในเขต ต.บางกร่าง อ.เมือง ตัวพระอุโบสถเป็นศิลปะสมัยอยุธยา ฝีมือการก่อสร้างประณีตบรรจง ลายสลักหน้าบันซุ้มประตูพระอุโบสถและภาพจิตรกรรมฝาผนังนั้นมีลักษณะพิเศษของสกุลช่างนนทบุรี ซึ่งมักจะมีการศึกษาด้านโบราณคดีมาดูงานที่วัดนี้เสมอ

วัดปรมัยยิกาวาส หรือ วัดมอญ อยู่ในเขต ต.เกาะเกร็ด อ.ปากเกร็ด เป็นวัดเก่า ศิลปะการก่อสร้างเป็นแบบมอญ ภายในวัดมีพระนอนขนาดใหญ่ ภาพจิตรกรรมฝาผนัง พระมหารามัญเจดีย์และพระพุทธรูปสลักด้วยหินอ่อนแบบรามัญด้วย

บ้านเครื่องปั้นดินเผาอมฤโบราณ หรือ กวานอามาน ชาวเมืองนนท์ในเขตอำเภopakเกร็ด มีการดำรงชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมประเพณี

วัดเฉลิมพระเกียรติ

เครื่องปั้นดินเผาอมฤโบราณ

ท้องถิ่นแบบมอญ อาชีพที่สำคัญและทำกันเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน คือการทำเครื่องปั้นดินเผานานาชนิด โดยเฉพาะที่ "กวานอามาน" ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่ทำผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาอมฤโบราณ ตั้งอยู่บนเกาะเกร็ด จากหน้าวัดปรมัยยิกาวาสเลี้ยวขวา ประมาณ 50 เมตร

พระนครศรีอยุธยา

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ

วัดพระศรีสรรเพชญ์ เป็นวัดสำคัญและน่าชมที่สุดอยู่ในพระราชวังหลวงเช่นเดียวกับวัดพระศรีรัตนศาสดารามที่กรุงเทพฯ เดิมในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 ใช้เป็นที่ประทับ ต่อมาในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงสร้างพระราชมณเฑียรขึ้นใหม่แล้วโปรดให้ยกเป็นเขตพุทธาวาส จึงเป็นวัดในเขตพระราชวังไม่มีพระสงฆ์

วิหารพระมงคลบพิตร พระมงคลบพิตรเป็นพระพุทธรูปสัมฤทธิ์องค์ใหญ่องค์หนึ่งในประเทศไทย พระมงคลบพิตรนี้แต่เดิม อยู่ทางทิศตะวันออก นอกพระราชวัง สมเด็จพระเจ้าทรงธรรมโปรดให้ชะลอมาไว้ทางด้านทิศตะวันตกซึ่งประดิษฐานอยู่ในปัจจุบัน

วัดพระราม อยู่นอกเขตพระราชวังไปทางด้านทิศตะวันออก สมเด็จพระรามาธิบดีทรงสร้างขึ้นตรงที่ถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระเจ้าอู่ทอง พระราชบิดา วัดนี้มีบึงใหญ่อยู่หน้าวัด เดิมเรียกว่า “หนองโสน” ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น “บึงพระราม” ปัจจุบันคือ สวนสาธารณะพระราม

วัดมหาธาตุ อยู่ตรงหน้าพระราชวังด้านทิศตะวันออกเชิงสะพานป่าถ่าน สร้างในสมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 1

วัดราชบูรณะ อยู่เชิงสะพานป่าถ่านตรงข้ามวัดมหาธาตุ สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 2 (เจ้าสามพระยา) โปรดให้ก่อเจดีย์ขึ้น 2 องค์ สวมทับตรงที่ซึ่งเจ้าอ้ายและเจ้ายี่ชนช้างกันถึงสิ้นพระชนม์ ให้สถาปนาพระมหาธาตุและพระวิหารเป็นพระอาราม แล้วพระราชทานนามว่าวัดราชบูรณะ

วัดใหญ่ชัยมงคล อยู่นอกพระนครศรีอยุธยาทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ทางสถานีรถไฟ มีพระเจดีย์ใหญ่มองเห็นแต่ไกล สร้างในสมัยพระเจ้าอู่ทอง สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงสร้างเจดีย์ไว้เป็นที่ระลึกที่วัดนี้เพื่อเฉลิมพระเกียรติเมื่อคราวทรงชนะศึกยุทธหัตถี

วัดสุวรรณาารามราชวรวิหาร อยู่ในเขต

พระนครด้านทิศตะวันออกตอนใต้ริมป้อมเพชร เดิมชื่อวัดทอง พระเจ้าแผ่นดินในราชวงศ์จักรีได้ทรงสร้างเพิ่มเติมและปฏิสังขรณ์ต่อเนื่องกันมาเกือบทุกรัชกาล

วัดสวนหลวงสราธรรม อยู่ในเกาะเมืองด้านทิศตะวันตก สมเด็จพระมหาจักรพรรดิทรงสร้างในส่วนหลวงติดกับวัดสราธรรมเดิม เมื่อสมเด็จพระศรีสุริเยศยาสยามบรมราชกุมารีโปรดให้เชิญพระศพมาไว้ที่ตำหนักสวนหลวงและพระราชทานเพลิงศพที่นั่นแล้ว จึงทรงสร้างพระอารามขึ้นตรงบริเวณพระเมรุ ปัจจุบันยังมีพระสถูปเจดีย์องค์ใหญ่เป็นสำคัญ เรียกว่าพระเจดีย์ศรีสุริเยศ

วัดโลกยสุธา อยู่หลังบริเวณพระราชวังโบราณผ่านวัดวรโพธิ์และวัดวรเชษฐาราม เข้าไปจนถึงพระพุทไธยาสถูปองค์ใหญ่ของวัดพระพุทไธยาสถูปองค์นี้ก่อด้วยอิฐถือปูน ยาวประมาณ 29 ม.

วัดพุทไธสวรรย์ อยู่ริมแม่น้ำตรงข้ามกับพระนครศรีอยุธยาไปทางทิศใต้ สร้างขึ้นในบริเวณที่สมเด็จพระเจ้าอู่ทองอพยพมาสร้างเมืองใหม่ เดิมบริเวณนี้เรียกว่า “เวียงเล็ก” หรือ “เวียงเหล็ก”

วัดไชยวัฒนาราม อยู่ริมแม่น้ำฝั่งเดียวกับวัดพุทไธสวรรย์ แต่อยู่ทางด้านทิศตะวันตกของเกาะเมือง พระเจ้าปราสาททองโปรดให้สร้างขึ้น ปัจจุบันเป็นวัดร้าง แต่ยังมีพระปรางค์ใหญ่และเจดีย์รายตามมุมรอบเบียงคดหลงเหลืออยู่และรูปทรงยังสมบูรณ์ดีเป็นส่วนมาก

วัดหน้าพระเมรุ เดิมชื่อวัดพระเมรุราชิการาม อยู่ริมคลองสระบัวตรงข้ามพระราชวังหลวง ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยใด

วัดพนัญเชิง อยู่ริมน้ำทางด้านทิศใต้ของพระนครศรีอยุธยา เป็นวัดที่มีมาก่อนสร้างกรุงศรีอยุธยา พระพุทธรูปซึ่งเป็นพระประธานในพระวิหารนั้นชื่อ “พระเจ้าพนัญเชิง” สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1867 ในปี พ.ศ. 2397 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงบูรณะใหม่ทั้งองค์และถวายพระนามว่า “พระพุทธรูปไตรรัตน์นายก” นับเป็นพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัยที่มีอายุมากที่สุดและใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

วัดภูเขาทอง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ห่างจากพระราชวังหลวงไปประมาณ 2 กม.

ทางเดียวกับเส้นทางไป จ.อ่างทอง (ทางหลวงหมายเลข 309) สร้างในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีเมื่อ พ.ศ. 1930 พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนอง โปรดให้สร้างเจดีย์แบบมอญขึ้น ต่อมาจึงได้บูรณะเปลี่ยนรูปทรงเป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสองแบบไทยในสมัยต่อมา

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา ประกอบด้วยอาคารหลักตั้งอยู่บนถนนโรจนะ ติดกับวิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา อาคารผนวกตั้งอยู่ ณ บริเวณซึ่งเคยเป็นหมู่บ้านญี่ปุ่น ด.เกาะเรียน ศูนย์ฯ นี้เป็นสถาบันวิจัยแห่งชาติ และเป็นพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์อยุธยา ซึ่งแสดงสิ่งจำลองที่ได้จากการค้นคว้าวิจัยโดยใช้วิธีการและเทคโนโลยีของการจัดพิพิธภัณฑ์และการจัดแสดงนิทรรศการสมัยใหม่ เปิดทำการทุกวันวันจันทร์-อังคาร ตั้งแต่เวลา 09.00 - 16.00 น.

พระราชวังหลวง หรือที่เรียกในปัจจุบันว่า “พระราชวังโบราณ” เป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยาทุกรัชกาล ตั้งอยู่ริมกำแพงพระนครศรีอยุธยาทางด้านเหนือมีถนนสายรอบกรุง ภายในบริเวณพระราชวังมีพระที่นั่งสำคัญ ดังนี้

พระที่นั่งสุริยาสโมสรมรินทร์, พระที่นั่งวิหารสมเด็จ, พระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท, พระที่นั่งจักรวรรดิไพชยนต์, พระที่นั่งตรีมุข, พระที่นั่งบรรยงก์รัตนาสน์ เรียกอีกชื่อว่า “พระที่นั่งท้ายสระ”

วังจันทร์เกษม หรือวังหน้า ตั้งอยู่ริมแม่น้ำป่าสัก สร้างในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เคยเป็นที่ประทับของสมเด็จพระยุพราช และพระมหากษัตริย์หลายพระองค์ ครั้นเสียกรุงเมื่อ พ.ศ. 2310 ถูกไฟไหม้หมดไม่มีซากโบราณสถานหลงเหลือเลย สถานที่ต่าง ๆ ในพระราชวังจันทร์เกษมสร้างใหม่ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยโปรดให้สร้างตามแผนผังเดิม มีสิ่งก่อสร้างที่น่าสนใจคือ พลับพลาดุรमुख ปัจจุบันคือ “พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจันทร์เกษม” ขึ้นกับกรมศิลปากร, พระที่นั่งพิมานรัตยา, พระที่นั่งพิสัยศัลยลักษณ์ (หอสองกล้อง)

กำแพงและประตูวัง เป็นสิ่งซึ่งสร้างขึ้นใหม่ในรัชกาลที่ 4 ของเดิมมีอาณาเขตกว้างขวางกว่าที่เห็นในปัจจุบัน

ป้อมเพชร อยู่ตรงที่บรรจบของแม่น้ำเจ้าพระยากับแม่น้ำป่าสัก เป็นป้อมรูปป้อมด้วยอิฐสลับศิลาแลงยื่นออกจากแนวกำแพงพระนคร มีช่องคูหาก่อเป็นรูปโค้ง

ตำหนักพระนครหลวง อยู่ริมแม่น้ำป่าสักฝั่งทิศตะวันออก อ.นครหลวง เป็นที่ประทับพักในระหว่างเสด็จไปพระพุทธบาทและตพบุรี สันนิษฐานว่าสร้างในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าทรงธรรมแต่มาสร้างเป็นที่ประทับก่ออิฐถือปูน ในสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง

โบราณสถานในเกาะบางปะอิน เกาะบางปะอินอยู่ห่างจากเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยาออกไป 40 กม. มีสถานที่น่าสนใจคือ

พระราชวังบางปะอิน เป็นพระราชวังมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาจนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ อัตราค่าเข้าชม ผู้ใหญ่ 30 บาท เด็ก -นิสิต-นักศึกษา-ภิกษุ-สามเณร 20 บาท ชาวต่างประเทศ 50 บาท ภายในพระราชวังบางปะอินมีสิ่งที่น่าสนใจดังนี้

พระที่นั่งไอศวรรย์ทิพยอาสน์, พระที่นั่งวโรภาษพิมาน, พระที่นั่งอุทยานภูมิเสถียร, พระที่นั่งเวหาสน์จำรูญ, พระที่นั่งวิสุทธิสถาน, โรงละคร, อนุสาวรีย์สมเด็จพระนางเจ้าสุทนต์ทากุมารีนารถ, อนุสาวรีย์นารีนารถ และเจ้าฟ้าสามพระองค์, สภาคารราชปะยูร, เหมมณเฑียรเทวราช

วัดนิเวศธรรมประวัติ อยู่นอกเกาะทางด้านทิศใต้คนละฝั่งกับพระราชวัง รัชกาลที่ 5 โปรดให้สร้างให้มีรูปทรงต่างจากวัดอื่น เป็นศิลปะแบบโกธิก สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. 2421 โปรดให้เป็นพระอารามสำหรับพระสงฆ์ฝ่ายธรรมยุติกนิกาย

ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จัดตั้งขึ้นในเขตที่ดินปฏิรูปเพื่อการเกษตรกรรม ด.บึงใหญ่ อ.บางไทร มีเนื้อที่ประมาณ 285 ไร่ ศูนย์ศิลปาชีพนี้มุ่งฝึกอบรมอาชีพเกี่ยวกับงานศิลปหัตถกรรมต่าง ๆ วิชาที่สอนให้แก่เกษตรกรได้แก่ การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช การแกะสลัก การจักสาน การทำตุ๊กตา การประดิษฐ์ดอกไม้เทียม การทำเครื่องเรือน การทอผ้า ผลิตภัณฑ์จากผ้าและการย้อมสี เปิดให้เข้าชมทุกวัน แต่วันจันทร์ไม่มีการสาธิตการทำศิลปหัตถกรรม